

Talousarvion toteumaraportti 1.1.-30.4.2023

4kk = 33,3%

Kokonaisuutena huhtikuun lopussa talousarvio on toteutunut toiminnallisesti ja taloudellisesti arvion mukaisesti. Taloudellisesti alkuvuosi on sujunut jopa arvioitua paremmin. Vuoden neljän ensimmäisen kuukauden aikana kunnan **vuosikate**, ennen poistoja, on 1 263 608 € kun vuosi sitten oli 853 746 €. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 268 286 € Poistot huomioiden **tilikauden tulos** on 995 322 euroa ylijäämäinen.

Kaikkiaan talousarvioon arvioiduista **tuloista** on kertynyt huhtikuun loppuun mennessä 4 344 379 € (vuonna 2022 7 246 425 €), joka on 39,5 % koko vuodelle arvioiduista tuloista. Vuoden 2023 huhtikuun loppuun mennessä on kunnalle kertynyt tuloja 2 902 046 € vähemmän vuoden takaiseen verrattuna.

Rahoitustuotot ja -kulut ovat noin 55 303 euroa viime vuoden vastaavaa ajankohtaa pienemmät. Sekä rahoitustuotot että -kulut ovat kasvaneet edellisvuodesta. Tämä tulee huomioida vuosien 2022 ja 2023 toteumaraportteja verrattaessa.

Huhtikuun loppuun 2023 mennessä **menot** ovat olleet 3 080 771 €, joka on 33,6 % koko vuodelle arvioiduista menoista. Vuonna 2022 vastaavaan aikaan menot olivat 6 392 678 €. Kuluvana vuonna menot ovat olleet 3 311 907 € pienemmät vuoden takaiseen toteumaan verrattuna.

Syy tulojen ja menojen merkittävään muutokseen on hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen vuoden alusta, jolloin SOTE ja PELA palveluiden kulut siirtyivät pois kunnalta, mutta toisaalta kunnallisverotuloihin kohdistui 12,64 prosenttiyksikön leikkaus.

Vuoden 2022 tilinpäätös oli 418 809 € ylijäämäinen. Vuoden 2023 talousarvio on laadittu 993 850 € ylijäämäiseksi. Huhtikuun lopun tilanteessa näyttää, että vuonna 2023 pysytään hyvin talousarviossa.

Tulojen kertymä

Huhtikuun loppuun mennessä:

- verotuloja on kertynyt yhteensä 2 198 177 € (41,0 % talousarviosta),
- valtionosuuksia on kertynyt 1 303 776 € (32,9 % talousarviosta) ja
- toimintatuottoja kertyi 773 023 € (39,8 % talousarviosta).

Verotulojen kertymä

Talousarviossa verotuloja arvioitiin kertyvän koko vuodelta 5 366 000 €. Tarkastelujakson aikana verotuloja on kertynyt yli budjetoidun, 1/3 vuosi kerrytti verotuloja 41,0 % koko vuoden arvioidusta verokertymästä. Kunnallis- ja yhteisöverojen osalta ollaan edellä ajankohdan tasaista kertymää. 30.4.2022 toteutumaan verrattuna verotulot ovat 1 097 397 € pienemmät.

Kunnallisveroa kertyi tarkastelujaksolle 916 168 € vähemmän kuin vuotta aiemmin, 47,1 % koko vuoden arviosta.

Yhteisöveroa tarkastelujaksolla kertyi 352 309 euroa, kun budjetoidun mukainen osuus olisi ollut 234 000 euroa. Yhteisöverokertymä 1/3 vuoden ajalta on 50,2 % koko vuodelle budjetoidusta.

Ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana kiinteistöveroja on kertynyt niin, että vuosibudjetista on katettu vasta 2,1 % kertymän ollessa 16 231 euroa. Kiinteistöverojen kertymän painottuessa vuoden loppupuoliskolle koko vuoden toteuman arvioidaan nousevan arviointuun.

Verotulojen kertymä	Toteutuma 30.4.2022	Talousarvio 30.4.2023	Toteutuma 30.4.2023	Tot. % ta:sta
Kunnallisverot	2 745 806	1 294 000	1 829 638	47,1
Kiinteistöverot	66 549	260 667	16 231	2,1
Yhteisöverot	483 218	234 000	352 309	50,2
Yhteensä	3 295 574	1 788 667	2 198 177	41,0

Kunnallisveroprosentti:	9,86 %	
Kiinteistöveroprosentit:	yleinen kiinteistövero	1,00 %
	vakituinen asuinrakennus	0,65 %
	muu asuinrakennus	1,15 %
	voimalaitokset	3,10 %
	yleishyödylliset yhteisöt	0 %

Valtionosuudet

Talousarviossa valtionosuuksia arvioitiin koko vuodelta 2023 kertyvän 3 964 900 €. Valtionosuuksia oli huhtikuun loppuun mennessä kertynyt hieman alle arvioidun (32,9 %). 30.4.2022 tilanteeseen verrattuna valtionosuuksia on kertynyt 2 043 520 € vähemmän.

Valtionosuudet	Toteutuma 30.4.2022	Talousarvio 30.4.2023	Toteutuma 30.4.2023	Tot. % ta:sta
Yhteensä	3 347 296	1 321 633	1 303 776	32,9

Verotulojen ja valtionosuuksien kertymä yhteensä verrattuna vuoden takaiseen ovat 3 140 917 € pienemmät.

Rahoitustuotot ja –kulut

Rahoitustuotot ja –kulut koostuvat korkotuotoista, muista rahoitustuotoista, korkokuluista, ja muista rahoituskuluista.

30.4.2023 mennessä rahoitustuotot ja –kulut yhteensä ovat 69 403 euroa. Verrattuna vuodentakaiseen toteumaan rahoitustuotot ja –kulut ovat noin 55 303 euroa pienemmät, kuitenkin 164 110 euroa arvioitua isommat. Korkokulut ovat olleet arvion mukaisia kasvaen noin 110 t€ viime vuodesta. Muut rahoituskulut ovat ylittyneet alkuvuoden arvopapereiden arvioitua suurempien myyntitappioiden vuoksi. Kuitenkin sijoitusten osalta alkuvuosi 2023 on ollut kokonaisuudessaan hyvä. Vuoden alusta molempien salkkujen markkina-arvo on kasvanut. Vuoden

alusta Aktia -salkku on noussut 4,07 % ja Taaleri -salkku 2,81 %. Sijoituksen alusta Aktia -salkku on +33,42 % ja Taaleri -salkku +31,66 %.

Rahoitustuotot ja -kulut	Toteutuma 30.4.2022	Talousarvio 30.4.2023	Toteutuma 30.4.2023	Tot. % ta:sta
Korkotuotot	44 418	17 227	18 400	35,6
Muut rahoitustuotot	93 249	18 700	214 805	382,9
Korkokulut	0	-107 833	-109 885	34,0
Muut rahoituskulut	-12 962	-22 800	-53 917	78,8
Yhteensä	124 706	-94 707	69 403	-24,4

Toimintatuotot (ulkoiset erät)

Talousarviossa ulkoisia toimintatuottoja arvioitiin koko vuodelta kertyvän 1 944 430 €. Huhtikuun loppuun mennessä toimintatuottoja on kertynyt 39,8 % koko vuodelle arvioidusta (773 023 €). Osa laskutuksista tehdään loppuvuodesta ja osin kertaluontoisesti, joten tämä tulee ottaa huomioon kertymää tarkasteltaessa. Muissa tuotoissa ylitystä selittää hyvinvointialueelta kertyneet arvioitua suuremmat vuokrat.

Toimintatuotot (ulkoiset erät)	Toteutuma 30.4.2022	Talousarvio 30.4.2023	Toteutuma 30.4.2023	Tot. % ta:sta
Myyntituotot	182 658	240 147	235 768	32,7
Maksutuotot	7 310	13 667	11 012	26,9
Tuet ja avustukset	15 408	12 000	5 482	15,2
Muut tuotot	273 473	382 330	520 760	45,4
Yhteensä	478 849	648 143	773 023	39,8

Toimintamenot (ulkoiset erät)

Ulkoisia toimintamenoja talousarviossa arvioitiin yhteensä koko vuodelle 9 165 360 €. Huhtikuun lopun tilanteessa toimintamenot ulkoisten erien osalta ovat hyvin lähellä budjetoitua, niiden ollessa 33,6 % arvioidusta.

Kokonaisuutena toimintamenot ovat pysyneet talousarvion mukaisina, mutta ylitystä on palvelujen ostoissa sekä aineet, tarvikkeet, tavarat osissa. Nämä usein painottuvat alkuvuoteen ja oletus on, että tilanne tasaantuu. Toisaalta myös tässä vaiheessa arvion alla olevat osiot tulevat nousemaan lähemmäs arviota.

Toimintamenot (ulkoiset erät)	Toteutuma 30.4.2022	Talousarvio 30.4.2023	Toteutuma 30.4.2023	Tot. % ta:sta
Henkilöstömenot	1 387 070	1 516 090	1 377 778	30,3
Palvelujen ostot	4 357 427	877 507	971 611	36,9
Aineet, tarv., tav.	454 694	411 790	532 580	43,1
Avustukset	53 512	84 250	54 105	21,4
Muut menot	139 976	165 483	144 697	29,1
Yhteensä	6 392 678	3 055 120	3 080 771	33,6

Toteuma toimialoittain (ulkoiset erät)

Yleishallinnon tulojen ylityksen selittää kotouttamiseen kohdistuvat tulot. Muiden palveluiden menojen ylityksen selittää isolta osin työpajatoiminnan alkuvuoteen kohdistuva laskutus. Sosiaali-toimi muodostuu kotihoidon tuesta ja terveydenhuolto ympäristöterveydenhuollosta. Yhdyskuntapalveluiden tulojen ylityksen selittää hyvinvointialueelta tulevat arvioitua suuremmat vuokratulot.

	Toteutuma 30.4.2022	Talousarvio 30.4.2023	Toteutuma 30.4.2023	Tot. % ta:sta
Yleishallinto				
Menot	344 954	324 140	236 358	24,3
Tulot	18 331	7 333	47 576	216,3
Netto	326 623	316 807	188 783	19,9
Muut palvelut				
Menot	67 895	88 007	145 780	55,2
Tulot	140	167	469	93,7
Netto	67 755	87 840	145 311	55,1
Terveydenhuolto				
Menot	888 964	25 000	17 300	23,1
Tulot		0		
Netto	888 964	25 000	17 300	23,1
Sosiaali-toimi				
Menot	2 624 102	33 333	28 587	28,6
Tulot		0		
Netto	2 624 102	33 333	28 587	28,6
Sivistystoimi				
Menot	1 743 941	1 974 650	2 054 520	34,7
Tulot	38 809	60 237	58 605	32,4
Netto	1 705 132	1 914 413	1 995 915	34,8
Yhdyskuntapalvelut				
Menot	581 101	458 500	458 843	33,4
Tulot	272 359	404 807	520 020	42,8
Netto	308 742	53 693	-61 177	38,0
Vesihuoltolaitos				
Menot	141 722	151 490	139 383	30,7
Tulot	149 210	175 600	146 354	27,8
Netto	-7 488	-24 110	-6 971	9,6
Yhteensä				
Menot	6 392 678	3 055 120	3 080 771	33,6
Tulot	478 849	648 143	773 023	39,8
Netto	5 913 830	2 406 977	2 307 748	32,0

SUURIMMAT PALVELUOSTOT
TOTEUMA 1.1.-30.4.2023

	Talousarvio 2023	Toteuma 1.1.-30.4.2023	Toteuma %
Varhaiskasvatus, asiakaspalvelujen ostot kunnilta	808 500	271 726	33,6
<i>Lasten perhepäivähoito</i>	238 000	79 043	33,2
<i>Lasten päiväkotit</i>	570 500	192 683	33,8
Ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintä, Seinäjoen kaupunki	75 000	17 300	23,1
Työpajatoiminta, Kauhavan kaupunki	86 850	86 846	100
Maaseutuelinkeino, Kauhavan kaupunki	35 000	15 377	43,9
Rakennusvalvonta, Lappajärven kunta	19 800	6 320	31,9
Vesilaitos, veden ostot, Lappajärven vesiosuuskunta	125 000	12 471	10
ICT -palvelut	70 000	23 494	33,6
<i>ICT- tuki, ohjelmistojen lisenssimaksut, puhelinlaskut ym.</i>			
Toimisto- ja asiantuntijapalvelut, Järvinet Oy	61 000	17 278	28,3
<i>palkanlaskenta, kirjanpito, myyntireskontra</i>			
Työterveyshuolto, Härmämedi Oy	50 000	19 108	38,2
Musiikkitoiminta, Keski-Pohjanmaan konservatorio	19 000		
Ammatillinen ja aik. koulutus, Kansalaisopisto	43 000	10 750	25

Investoinnit

Investointeihin talousarviossa on varattu 1 380 000 €, josta 30.4. on toteutunut 460 039 € (33,33 %). Alkuvuoden (1-4/2023) aikana merkittävimmät käynnissä olleet (toteuma) investoinnit ovat olleet Varhaiskasvatuksen lisärakentaminen (403 t€ / 780 t€), Yläkoulu, lukio ja kirjasto kuntoselvitys (18 t€ / 40 t€), Ajettava ruohonleikkuri (16 t€ / 15 t€), Vesijohdotoverkoston peruskorjaus (14 t€ / 20 t€), Talojohdot (4 t€ / 10 t€) ja Viemärilinjän uusiminen (4 t€ / 80 t€).

Talousarviolainat

Talousarviolainojen määrä 30.4.2023 on 4 750 000 € (30.4.2022 oli 0 €).

Kassalainat

Lyhytaikaista kassalainaa oli 30.4.2023 5 000 000 € (30.4.2022 oli 10 000 000 €).

Kassavarat

30.4.2023 kassassa oli rahaa 1 465 359 € (30.4.2022 oli 774 301 €).

Liitteet:

Tuloslaskelma 30.4.2023

Rahoituslaskelma 30.4.2023

Tuloslaskelmavertailu 2021–2023

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 1.1. – 30.4.2023

	Toteutuma	Talousarvio	Toteutuma	Tot. %
TULOSLASKELMA	30.4.2022	30.4.2023	30.4.2023	
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	182 658	240 147	235 768	32,7
Maksutuotot	7 310	13 667	11 012	26,9
Tuet ja avustukset	15 408	12 000	5 482	15,2
Muut toimintatuotot	273 473	382 330	520 760	45,4
Toimintatuotot yhteensä	478 849	648 143	773 023	39,8
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-1 387 070	-1 516 090	-1 377 778	30,3
Palvelujen ostot	-4 357 427	-877 507	-971 611	36,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-454 694	-411 790	-532 580	43,1
Avustukset	-53 512	-84 250	-54 105	21,4
Muut toimintakulut	-139 976	-165 483	-144 697	29,1
Toimintakulut yhteensä	-6 392 678	-3 055 120	-3 080 771	33,6
Toimintakate	-5 913 830	-2 406 977	-2 307 748	32,0
Verotulot	3 295 574	1 788 667	2 198 177	41,0
Valtionosuudet	3 347 296	1 321 633	1 303 776	32,9
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	44 418	17 227	18 400	35,6
Muut rahoitustuotot	93 249	18 700	214 805	382,9
Korkokulut	0	-107 833	-109 885	34,0
Muut rahoituskulut	-12 962	-22 800	-53 917	78,8
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	124 706	-94 707	69 403	-24,4
Vuosikate	853 746	608 617	1 263 608	69,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-261 802	-277 333	-268 286	32,2
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Satunnaiset tuotot ja kulut yht.				
Tilikauden tulos	591 944	331 283	995 322	100,1

RAHOITUSLASKELMA 1.1. – 30.4.2023

RAHOITUSLASKELMA	Toteutuma 30.4.2022	Talousarvio 30.4.2023	Toteutuma 30.4.2023
Toiminnan ja investointien rahavirta			
Toiminnan rahavirta	853 746	608 617	1 263 608
Vuosikate	853 746	608 617	1 263 608
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0
Investointien rahavirta	-495 760	-457 667	-460 039
Investointimenot	-495 760	-460 000	-460 039
Rahoitusosuudet investointeihin	0		0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	2 333	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	357 986	150 950	803 569
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	2 446	0	0
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennyks.	2 446	0	0
Lainakannan muutokset	500 000	1 683 333	-200 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 666 667	0
Pitkäaikaisten lainojen vähen.	0	0	0
Lyhytaik. lainojen muutos	500 000	16 667	-200 000
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalm. muutokset	-630 279	0	-300 917
Rahoituksen rahavirta (tot.)/ Vaikutus maksuvalmiuteen (ta)	-127 833	1 683 333	-500 917
Rahavarojen muutos	230 153		302 652
Rahavarat 30.4.	7 561 238		8 196 139
Rahavarat 1.1.	7 331 085		7 893 488
Rahavarojen muutos	230 153		302 652

Tuloslaskelmavertailu 2021–2023

Euroja	TA 2021	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	696 260	834 585	777 280	808 783	720 440
Maksutuotot	39 500	46 235	41 500	45 070	41 000
Tuet ja avustukset	31 680	71 723	34 680	61 697	36 000
Muut toimintatuotot	816 950	840 069	818 350	932 991	1 146 990
Toimintatuotot yhteensä	1 584 390	1 792 611	1 671 810	1 848 542	1 944 430
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 502 220	-4 369 811	-4 533 660	-4 454 973	-4 548 270
Palvelujen ostot	-12 741 130	-13 006 356	-13 179 490	-13 394 802	-2 632 520
Aineet, tarvikk. ja tavarat	-1 021 400	-1 237 538	-1 071 450	-1 308 702	-1 235 370
Avustukset	-243 000	-186 797	-223 000	-210 485	-252 750
Muut toimintakulut	-368 580	-350 876	-482 160	-355 127	-496 450
Toimintakulut yhteensä	-18 876 330	-19 151 377	-19 489 760	-19 724 090	-9 165 360
muutos, prosenttia	-3,8	-1,3	3,2	3,0	-53,0
Toimintakate	-17 291 940	-17 358 766	-17 817 950	-17 875 548	-7 220 930
Verotulot yht.	8 358 000	8 855 198	8 772 000	9 163 043	5 366 000
Kunnallisvero	6 822 000	7 118 602	7 357 000	7 326 381	3 882 000
Kiinteistövero	757 000	761 272	748 000	795 551	782 000
Yhteisövero	779 000	975 324	667 000	1 041 111	702 000
Valtionosuudet	9 703 350	9 661 002	10 174 880	10 076 903	3 964 900
Valtionos. ja Verotulot yht.	18 061 350	18 516 200	18 946 880	19 239 946	9 330 900
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	42 300	89 470	42 180	76 044	51 680
Muut rahoitustuotot	115 000	229 470	115 000	281 223	56 100
Korkokulut	-1 000	0	-10 000	-75 805	-323 500
Muut rahoituskulut	-17 600	-46 122	-17 600	-440 709	-68 400
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	138 700	272 817	129 580	-159 247	-284 120
Vuosikate	908 110	1 430 251	1 258 510	1 205 150	1 825 850
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot	-807 910	-840 025	-823 950	-786 341	-832 000
Muut lisäpoistot					
Arvonalentumiset					
Poistot ja arvonalent. yht.	-807 910	-840 025	-823 950	-786 341	-832 000
Satunnaiset tuotot					
Tilikauden tulos	100 200	590 225	434 560	418 809	993 850

Vuosikate/poistot, %   112,40 %   170,26 %   152,74 %   153,26 %   219,45 %